

INOVACIJA U MEDICINI JE PUT PREMA BOLJEM ZDRAVLJU LJUDI

UDRUGA IFI-INOVATIVNA FARMACEUTSKA INICIJATIVA NEDAVNO JE IZABRALA NOVO VODSTVO NA ČIJEM JE ČELU KAROLINA MATIĆ S KOJOM SMO RAZGOVARALI NA **AKTUALNE TEME U ZDRAVSTVENOM SUSTAVU S POZICIJE FARMACEUTSKE INDUSTRIJE**

Koji su glavni kratkoročni i srednjoročni zadaci koje je novi Upravni odbor iFI-a, na čelu s Vama kao predsjednikom, postavio pred sebe?

Prvi korak u radu novog Upravnog vijeća Inovativne farmaceutske inicijative (iFI-a) bila je potvrda da Udruga i dalje ima istu misiju, viziju i strategiju. To je temelj djelovanja Udruge. Naši strateški ciljevi su inovacija u medicini kao put prema boljem zdravlju ljudi i blagostanju, etičnost kao temelj poslovanja svih članica Udruge, partnerstvo sa svim zainteresiranim stranama radi unaprjeđenja zdravstvenog sustava, kao i socijalna odgovornost prema zajednici.

Novo Upravno vijeće iFI-a upravo dovršava plan aktivnosti za ostvarivanje srednjoročnih i dugoročnih ciljeva Udruge, jer naša uloga jest strateška. Na žalost, imamo i neke kratkoročne ciljeve. Kažem na žalost, jer oni pokazuju svu kompleksnost zdravstvenog sustava unutar kojeg radimo i činjenicu da i naše djelovanje može i treba biti bolje kako bismo na vrijeme i efikasnije mogli sa svim sudionicima hrvatskog zdravstvenog sustava kreirati povoljnije ekonomsko, administrativno i političko okruženje koje bi omogućilo inovativnoj farmaceutskoj industriji zadovoljavanje rastućih potreba zdravstvene skrbi i očekivanja bolesnika.

Važno je istaći da je Skupština Udruge najviše tijelo upravljanja Udrugom, jer ona donosi odluke većinom glasova, a na prijedlog Upravnog vijeća. iFI! okuplja inovativne proizvođače lijeko-

va prisutne na hrvatskom tržištu i predstavlja glas 25 inovativnih farmaceutskih kompanija. Sav rad i snaga naše Udruge proizlaze iz znanja i iskustva naših članica, te entuzijazma ljudi koji su kroz rad u raznim radnim grupama usmjereni na ostvarivanje zadanih ciljeva.

ŽELIMO UBRZATI DOLAZAK INOVACIJE DO PACIJENATA I OMOGUĆITI RANI PRISTUP NAJBOLJIM I NAJSIGURNIJIM LIJEKOVIMA, CJEPIVIMA I MEDICINSKIM PROIZVODIMA

Od kratkoročnih ciljeva novog Upravnog vijeća, istaknula bih definiranje i usklađivanje pozicije Udruge među našim članicama, te jednako razumijevanje situacije u kojoj jesmo. Naime, Udruga mora osigurati da su sve članice na istoj liniji, jer svaka od kompanija ima drugačije poslovne strategije. Mi trebamo osigurati okruženje u kojem će sve članice biti zadovoljne smjerom rada Udruge. U ova dva mjeseca puno smo radili na tome da se osigura nesmetana opskrba tržišta lijekovima koji su registrirani u EU centralnim postupkom, što zahtijeva promjenu zakonske regulative, a treba biti riješeno do 1. srpnja. Naišli smo na razumijevanje situacije u Ministarstvu zdravlja, no vremena je malo kako bi se zadovoljila potrebna procedura za izmjenu Zakona.

Srednjoročno, iFI! želi biti vidljiv, relevantan i značajan partner u sustavu. Inzistirat ćemo na etičnom poslovanju, transparentnosti,

predvidljivosti i provedivosti odluka, zakona i pravilnika kojima se reguliraju okviri sustava. Mi želimo održiv zdravstveni sustav koji je od koristi svima, a najviše građanima ove zemlje, kojima sustav treba služiti na najbolji mogući način u okvirima koje imamo.

Želimo ubrzati dolazak inovacije do pacijenata i omogućiti podjednaku dostupnost zdravstvenoj zaštiti i rani pristup najboljim i najsigurnijim lijekovima, cjepivima i medicinskim proizvodima. Istovremeno smo svjesni gospodarske situacije i visoke cijene inovacije, pa želimo ponuditi optimalna rješenja koja će osigurati inovaciju svima kojima je ona potrebna, ali i dugoročnu održivost takvog sustava.

Stoga ćemo još aktivnije predlagati daljnja unaprjeđenja Zakona i Pravilnika koji će osigurati dolazak inovacije na vrijeme, što znači istovremeno kao i u svim drugim zemljama članicama EU, a ne s prosječnim kašnjenjem od dvije do šest godina. Otvoreni smo za razgovor i suradnju sa svim sudionicima sustava kako bismo zajedno stvorili moderan i financijski održiv zdravstveni sustav u Republici Hrvatskoj.

INTERVIEW

Karolina Matić, predsjednica upravnog vijeća Udruge Inovativne farmaceutske industrije - IFI

Kako ste zadovoljni suradnjom s regulatornim tijelima u Hrvatskoj te koliko je iFI zadovoljan zakonodavnim okvirima koji utječu na poslovanje, što bi eventualno trebalo mijenjati?

Sve smo zadovoljniji. Smatram da se događa sustavno moderniziranje i otvaranje regulatornih tijela prema svim sudionicima zdravstvenog sustava. Nešto se od toga dogodilo pod utjecajem ulaska naše zemlje u EU, ali dio se događa dolaskom ljudi koji razumiju da su dijalog i partnerstvo jedini način rješavanja problema u sustavu i njegova poboljšanja.

Sve više slušamo jedni druge, sve više razgovaramo, imamo otvorene dijaloge i sve su strane spremnije razumijeti onu drugu i prilagođavati se, a sve na dobrobit pacijenta kao krajnjeg korisnika sustava.

Što se zakonodavnih okvira tiče, i tu se događaju promjene. Pomalo svi shvaćamo da su potrebni i nužni rezovi s jedne strane kako bi

ishoda liječenja bez obzira na uložena sredstva, stalno ćemo biti u fazi štednje i nedostatne dostupnosti inovativnih lijekova.

Jer inovacija nije trošak, ona je ulog u bolje zdravlje svih naših građana, ona je korak prema zadovoljnim korisnicima zdravstvenog sustava i zadovoljnim zdravstvenim djelatnicima.

Bržim uvođenjem inovacije u liječenje pojedinih bolesti i stanja moguće je napraviti velike uštede unutar sustava, bez obzira što se čini da je cijena visoka. Kada sve to bude definirano zakonskim okvirima, kvaliteta i ishodi liječenja će biti značajno bolji. Osim što bi se točno znalo gdje i zbog čega završi svaka kuna, što bi osiguralo efikasniji sustav, takav bi pristup pomogao da imamo zdrave, radno sposobne pojedince koji će doprinosti gospodarskom napretku zemlje.

Zakonski okviri trebaju biti još precizniji nego što su sada i mi želimo biti aktivni sudionici u njihovu kreiranju.

Razloge tome treba potražiti u činjenici da je većini pacijenata lijek dostupan tek uvođenjem na listu lijekova HZZO-a. K tome, oporezivanje višom stopom PDV-a od 25% za lijekove koji nisu na listi lijekova, u odnosu na stopu PDV-a od 5% za one lijekove koji su na listi lijekova, čini lijekove još nedostupnijima dok nisu na listi lijekova HZZO-a.

Nadalje, dok god će se trošak za lijekove gledati izdvojeno od drugih troškova koje ima HZZO u dijagnosticanju i terapiji bolesti, dok se ne uzima u obzir da se uvođenjem novog lijeka može istovremeno uštedjeti na brojnim dijagnostičkim postupcima u bolnicama, dokle god se uvođenje neke nove tehnologije ne gleda i ne prati kroz učinak na cjelokupni sustav, inovativni lijekovi u Hrvatskoj će kasniti u dostupnosti pacijentima. Dok se ne promijeni pristup da novi lijek nije trošak, već dugoročna investicija, bit će teško povećati dostupnost novih lijekova pacijentima u Hrvatskoj. Inovativni lijek donosi dodatnu vrijednost za bolesnika, bolje zdravstvene ishode, bolju kvalitetu života, jednostavniju primjenu, ali i za društvo u cjelini, s uštedama u cjelokupnom liječenju bolesti, te inkrementalni terapijski napredak.

Novca u zdravstvenom sustavu neće biti više dok ne dođe do ekonomskog rasta. Hrvatska izdvaja za zdravstvo oko 18% državnog proračuna, i po tom smo postotku među vodećim članicama EU. Po mom sudu, novca u sustavu ima dosta, no pitanje je kako se njime upravlja i kolika je učinkovitost svih segmenata sustava.

Ako uzmemo u obzir da lijekovi čine oko 16% svih troškova HZZO-a, jasno je da to nije segment u kojem je moguće postići značajnije uštede. Osim boljeg upravljanja, potpuno kontroliranog trošenja novca u sustavu i povećanja učinkovitosti, došlo je krajnje vrijeme da svi sudionici u sustavu preuzmu svoj dio odgovornosti za cijeli sustav, a ne samo da usko gledaju svoje interese. Sve je u zdravstvenom sustavu povezano i tako mu treba pristupati. Ako se negdje uvodi nešto novo, treba istovremeno vidjeti gdje se i na čemu može prištedjeti da taj novitet ne optereti sustav, već da mu donese očekivani boljitak. Tako rade sve moderne zemlje i zato kod njih novi lijek ne predstavlja trošak, već investiciju.

Možete li ukratko komentirati kritične točke naše zdravstvene politike; što biste istaknuli kao glavne probleme u zdravstvenom sustavu s aspekta farmaceutске industrije?

Zdravstvena politika zahtijeva nacionalni konsenzus jer provođenje najavljenе složene re-

AKO UZMEMO U OBZIR DA LIJEKOVI ČINE OKO 16% SVIH TROŠKOVA HZZO-A, JASNO JE DA TO NIJE SEGMENT U KOJEM JE MOGUĆE POSTIĆI ZNAČAJNIJE UŠTEDE

se osigurao boljitak na drugoj strani. Mi ćemo se i dalje zalagati za unaprjeđenje zakonskih okvira kako bi se osiguralo etično poslovanje, transparentnost i poštovanje jednake tržišne utakmice za sve sudionike, te se osigurala uštede tamo gdje je to moguće unutar zakonodavnih okvira, a ta se sredstva utrošila na poboljšanje kvalitete i ishoda liječenja bolesnika u našoj zemlji. To do sada nije uvijek bio slučaj. Izjave novog ministra zdravlja gospodina Siniše Varge najavljuju pozitivne promjene i u tom smjeru.

Zakonskim okvirima treba osigurati jasne i predvidljive uvjete liječenja, po predvidljivim cijenama i u predvidljivo vrijeme te tako zatvoriti čitav krug kako bi se točno znalo zašto je neki lijek upotrijebljen i kakav se ishod liječenja od njega očekuje. U sadašnjim okvirima, gdje gotovo da i ne postoje registri bolesnika za većinu bolesti, pogotovo onih čije liječenje državu košta najviše, poput kardiovaskularnih i onkoloških, gdje se ne zna uvijek točan put skrbi za bolesnika od trenutka postavljanja dijagnoze do određivanja terapije i praćenja njene učinkovitosti, gdje nemamo definirane algoritme liječenja za svaku pojedinu bolest, gdje sadašnji načini liječenja ne dovode uvijek do pozitivnih

Kako procjenjujete dostupnost zdravstvene zaštite hrvatskim pacijentima? Možemo li tvrditi da su hrvatskim pacijentima dostupni najbolji i najsigurniji lijekovi istovremeno kao i ostatku EU? Ako nisu, zašto nisu?

U posljednje vrijeme to nije ni jednostavno ni lako. Svi svjedočimo produljenju lista čekanja u bolnicama. Istovremeno se novim modelima ugovaranja s HZZO-om mijenja i osnažuje uloga liječnika obiteljske medicine, što nosi i veću odgovornost i određene promjene u načinu rada, što ne čini baš sve sudionike vrlo sretnima. Imam dojam da se vraćamo onim Štamparovskim vrijednostima gdje se većina zdravstvene zaštite odvijala tamo gdje joj mogu pristupiti svi građani – u domu zdravlja. No, pritisak na bolnice je i dalje prevelik, nakupljaju se dugovi, a kvaliteta i ishodi liječenja ne zadovoljavaju uvijek ni pacijente ni zdravstvene djelatnike.

Dostupnost novih lijekova pacijentima u Hrvatskoj kasni u prosjeku dvije do šest godina u odnosu na druge zemlje članice EU. Razlog tome nije registracijska regulativa jer su od ulaska u EU svi novi lijekovi u Hrvatskoj registrirani u isto vrijeme kada i u svim drugim zemljama članicama.

forme zahtijeva da se ona ne mijenja sa svakom novom vladom. Prve izjave novog ministra zdravlja i oporbenih čelnika daju tračak optimizma da je tako nešto moguće i iF! želi sudjelovati u takvim inicijativama.

Kritičnih točaka ima dosta, no smatram da se one odlučnim i marljivim radom te partnerstvom svih sudionika u sustavu mogu bitno popraviti. Vidim ih u nepovezanosti sustava, nemogućnost praćenja tzv. „puta bolesnika“ – od trenutka kad mu je bolest dijagnosticirana do

krajnjeg ishoda liječenja, nepostojanje registra bolesnika za najteže bolesti čije liječenje je najskuplje, nepostojanje državnih algoritama liječenja za, najčešće, najsmrtonosnije i za sustav najskuplje bolesti, nedostatna komunikacija među sudionicima sustava, nepreuzimanje pune odgovornosti svih njegovih sudionika. Pri tome mislim i na odgovornost pacijenata, ali i na ponekad nerealna očekivanja i brojne nedosljednosti u samoj farmaceutskoj industriji.

Svi ti problemi se često prelamaju na naju-

groženijima – na pacijentima. No vrlo često i na farmaceutskoj industriji. Već godinama industrija formira cijene i uvjete za lijekove prilagođavajući se cjelokupnoj situaciji. Tako su na primjer cijene onkoloških lijekova u Hrvatskoj i dalje najniže u odnosu na usporedne zemlje.

Činjenica je da industrija troši svega oko 16% cjelokupnog proračuna zdravstva, da je sustav unutar kojeg radimo iznimno reguliran na raznim nivoima i da mi, kao industrija, ne možemo spasiti sustav. Dokle god će se čitava od-

govornost za nedostatnost i gubitke u sustavu stavlja na leđa industrije, sustav ne može ići naprijed. Kako je to jednom prilikom rekao sada već bivši ravnatelj HZZO-a, a sadašnji ministar, gospodin Varga u intervjuu tjedniku Globus "Sa mnom završava mitska percepcija da ravnatelj HZZO-a mora biti neprimjetan, a da mu je uloga da reketari farmaceutsku industriju" još u veljači o.g., čime je dao do znanja da razumije poziciju industrije kao i njeno zalaganje da doprinese stabilizaciji sustava.

govorno kreirati stabilan, održiv i učinkovit cjelokupni zdravstveni sustav, a koji se ne zalaže samo za svoju dobrobit.

Demografski podaci nam ukazuju da imamo sve stariju populaciju kojoj je potrebno sve više lijekova, a uštede se u kontinuitetu upravo pokušavaju ostvariti u tom sektoru. Ima li iF! viziju kako izaći iz začaranog kruga bez poraznog utjecaja na blagostanje pacijenata?

IF! SE ZALAŽE ZA ETIČNOST U POSLOVANJU SVIH SUDIONIKA ZDRAVSTVENOG SUSTAVA I PODUPIRE TRANSPARENTNOST ODNOSA SVIH DJELATNIKA U ZDRAVSTVU I FARMACEUTSKE INDUSTRIJE

Vjerujemo da će i naša daljnja nastojanja, u kojima se zalažemo da sustav postane još transparentniji, predvidljiviji i okrenut bržem uvođenju inovacije, potvrditi našu poziciju relevantnog i čvrstog partnera koji želi aktivno i od-

Svjесni smo demografske situacije u Hrvatskoj i činjenice da je 18% populacije starije od 50 godina. Svjesni smo i toga da je očekivana životna dob u Hrvatskoj ispod prosjeka EU. Također, u posljednjih 60 godina značajno pobolj-

šani zdravstveni ishodi rezultirali su povećanjem očekivane životne dobi za 14-17%. Tome je farmaceutska industrija značajno doprinijela i današnji građanin Europe ne samo da će živjeti duže, već će živjeti kvalitetnije.

Prema profesoru Lichtenberu, u razdoblju od 2000. do 2009. godine, porast očekivanog trajanja života iznosio je 1,74 godine, od čega inovativni lijekovi pridonose sa 73%, a ostalih 27% otpada na visinu prihoda, stupanj obrazovanosti, cijepljenje, smanjenje rizičnih faktora i pristup zdravstvenom sustavu.

Industrija nudi rješenja, sve su bolji i djelotvorniji lijekovi za bolesti koje se javljaju u starijoj dobi, ali bez zalaganja samog pacijenta, bez preventivnih programa bit će teško izdržati rastuće breme troškova koje neminovno nosi starija životna dob. Troškovi ne rastu samo na lijekovima, već na skrbi uopće i čitav sustav treba prilagoditi tome i efikasnije ga organizirati. Treba osigurati da se sredstva troše namjenski, da se njima bolje upravlja. Treba investirati u kontinuiranu medicinsku edukaciju liječnika jer to doprinosi poboljšanju kvalitete i ishoda liječenja bolesnika. Liječenje na osnovi medicine zasnovane na do-

kazima kroz primjenu najboljih mogućih dokaza u donošenju odluka o skrbi za svakog pojedinog bolesnika, treba biti osnova svakodnevnog rada zdravstvenih djelatnika i način unapređenja pružanja zdravstvene zaštite. Važno je raditi i na razumijevanju da je svaki građanin odgovoran za svoje zdravlje te da mora i sam aktivno doprinosti očuvanju vlastitog zdravlja.

Ima li mjesta daljnjem smanjivanju cijena lijekova na listama HZZO-a, te koji su potencijalni negativni efekti uzrokovani daljnjim smanjenjem cijena?

Što se tiče generičkih lijekova i genericiziranih lijekova, dakle onih lijekova kojima je istekao patent, situacija je prilično jasna. Mislim da se Hrvatska po tom pitanju neće bitno razlikovati od drugih zemalja članica EU, gdje cijene takvih lijekova kontinuirano padaju.

HZZO može odrediti razinu cijene koju je spreman platiti za takve lijekove, no industrija može smanjivati razinu cijene samo do granice isplativosti. Negativni efekt takve situacije može biti manja dostupnost takvih lijekova, ako prijeđu na dopunsku listu lijekova ili ih proizvođač odluči povući s tržišta.

Mi se zalažemo za određivanje razine cijene na nivou molekule, tzv. ATK 5 razine, čime bi se oslobodio dio novca koji se može namjenski koristiti za inovativne, visoko sofisticirane lijekove.

Negativni efekti se događaju kad se cijene inovativnih lijekova uspoređuju s cijenama nekih generičkih lijekova s istim kliničkim učinkom, a ne uzimajući u obzir druge koristi i uštede koje bi korištenje inovativnih lijekova donijelo sustavu. Često se zaboravlja i na poboljšanje ishoda liječenja koje osiguravaju inovativni lijekovi, što bi trebao biti jedan od najvažnijih ciljeva.

Stoga se kao Udruga zalažemo za promjenu Pravilnika za određivanje cijena lijekova, na potpuno predvidiv i reguliran način kojim će se inovaciji dati njena prava vrijednost.

Smatrate li da bi izlazak HZZO-a iz riznice omogućio lakše poslovanje i proizvođačima lijekova, ako da - kako?

Svakako bi izdvajanje poslovanja HZZO-a iz Riznice olakšalo poslovanje i proizvođačima lijekova. Nekoliko je razloga za to. Svaki segment poslovanja HZZO-a bi postao vidljiviji i predvidljiviji, pa ne bi čitav pritisak uštede i hiperregulacije bio samo na lijekovima. Vjerujem da bi se proširio na cijeli zdravstveni sustav. Osim toga, izdvojili bi se dijelovi koji prirodno ne pripadaju zdravstvenom sustavu, poput rodiljnih naknada i bolovanja, pa bi se napokon vidjelo s koliko novca zaista raspolaže javno zdravstvo.

K tome, sustav je neprestano ovisio o dostupnosti javnih sredstava i bio u neravnoteži između sve većih rashoda i rastućih potreba. Ovim bi potezom HZZO mogao djelovati kao i svaka druga odgovorna kompanija – bolje upravljati vlastitim sredstvima, te jasnim smjernicama i jakim kontrolama povećavati vlastitu efikasnost.

Vjerujem da bi se izlaskom iz riznice mogla postići i dugoročna financijska održivost sustava, te njegova likvidnost, fiskalna transparentnost i disciplina. Plaćanje u zakonskim rokovima od 60 dana značajno bi olakšalo poslovanje proizvođača lijekova koji godinama i na taj način podržavaju zdravstveni sustav ove zemlje.

Postoje i brojni kritičari izlaska HZZO-a iz državne riznice i najavljenih mjera ministra zdravlja i vršiteljice dužnosti ravnateljice HZZO-a. Slažem se da je teško biti pozitivan u lošoj situaciji. Neki to smatraju naivnošću, no ja mislim da je to odlika svih koji vode bilo koju kompaniju i ljude. Treba se odlučno i hrabro prihvatiti posla, a određena doza romantike je iz moje perspektive jednako važna kao i doza sreće da biste bili uspješni u onome što radite. Samo takvi ljudi zaista mogu dovesti do promjena koje su nužne. Stvari se često čine nemogućima i neprovedivima, sve do trenutka dok ih netko ne ostvari. Stoga vjerujem da svi zajedno trebamo skupiti glave i poduprijeti nastojanja da imamo efikasniji zdravstveni sustav, a na dobrobit svakog sadašnjeg i budućeg pacijenta.

iF! je kao član EFPIA-e, ujedno i produžena ruka tog europskog udruženja u Hrvatskoj. Koji su trenutni prioriteti djelovanja EFPIE, te koliko je zadovoljavajuća manifestacija tog utjecaja na lokalnim razinama, prepoznaje li se to i u RH?

To se sve više prepoznaje i u Hrvatskoj. Postoji nekoliko važnih EFPIA-inih inicijativa. Jedna od njih je IMI (Innovative Medicines Initiative), najveće europsko javno-privatno partnerstvo u europskim istraživačkim programima.

Spomenula bih i projekt Health&Growth. EFPIA vjeruje da je zdravlje srce ekonomskog i socijalnog prosperiteta Europe. Stoga je predana partnerstvu sa svim sudionicima sustava kako bismo zajedno postigli bolje ishode liječenja, održivo financiranje zdravstvenih sustava uz predvidljivo financiranje inovativnih lijekova i njihovu dostupnost svim građanima Europe, te povećali kompetitivnost Europe u istraživanju i razvoju u odnosu na ostatak svijeta, što je iznimno važno ako znamo da inovativna farmaceutska industrija ulaže sredstva u istraživanje i razvoj u odnosu na prodaju, daleko više nego li bilo koja druga industrija, čak 16,5%. S 9,65% je slijedi in-

dustrija software-a i kompjutorskih usluga što je pomalo iznenađujući podatak, zar ne?

No trenutno je najveći projekt EFPIA-e, a time i naše Udruge, novi Kodeks ponašanja inovativnih proizvođača lijekova u odnosima sa zdravstvenim djelatnicima i Kodeks ponašanja inovativnih proizvođača lijekova u odnosima s udrugama pacijenata.

iF! se zalaže za etičnost u poslovanju svih sudionika zdravstvenog sustava i stoga podupire sve aktivnosti vezane uz povećanje transparentnosti odnosa svih djelatnika u zdravstvu i farmaceutske industrije. Naša će Udruga usvojiti izmjene navedenih Kodeksa, kao dio inicijative EFPIA-e, kako bismo do 2016. bili spremni na sve aktivnosti potrebne da se osigura veća transparentnost u odnosu svih strana u zdravstvenom sustavu, a s ciljem da to pozitivno utječe na povjerenje i dobrobit pacijenata.

Hrvatska i iF! su EFPIA-i postali još važniji nakon ulaska u EU. Svaka promjena legislativne i sve što se događa u Hrvatskoj može se odraziti na razne načine na sve druge članice EU. I zato je važno da zakonodavstvo bude maksimalno precizno i da sve ustanove vezane uz zdravstveni sustav međusobno besprijekorno surađuju. Mi ćemo kao Udruga zagovarati takav sustav. ■

INOVATIVNA
FARMACEUTSKA
INICIJATIVA

Inovativna farmaceutska inicijativa - iF! naziv je udruge koja okuplja inovativne proizvođače lijekova prisutne na hrvatskom tržištu. Predstavlja glas 25 inovativnih farmaceutskih kompanija koje zapošljavaju 918 djelatnika i osiguravaju 59% lijekova u Hrvatskoj. Udruga je član EFPIA - europskog udruženja farmaceutskih kompanija sa sjedištem u Bruxellesu. Osnovana je 1994. godine kao nevladina, neprofitna, nepolitička i neovisna udruga, usmjerena ka unapređenju i očuvanju zdravlja ljudi kroz inovaciju.

Misija iF!-ja je promicanje istraživanja i razvoja lijekova te kreiranje povoljnog ekonomskog, administrativnog i političkog okruženja koje omogućava inovativnoj farmaceutskoj industriji zadovoljavanje rastućih potreba zdravstvene skrbi i očekivanja bolesnika.

Vizija iF!-ja je moderan i financijski održiv zdravstveni sustav u Republici Hrvatskoj u kojem građani imaju podjednaku dostupnost zdravstvenoj zaštiti i rani pristup najboljim i najsigurnijim lijekovima, cjepivima i medicinskim proizvodima.